

Vlaanderen
is materiaalbewust

ZWERFVUILCHARTER VLAANDEREN 2021-2022 ADDENDUM

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM

Jean-Louis
Van de
Perre

Digitally signed by
Jean-Louis Van de
Perre

Date: 2021.06.13
12:58:34 +02'00'

WWW.OVAM.BE

INHOUD

INLEIDING	3
PUBLIEKE ACTOREN	3
1. OVAM/Fost Plus	3
2. OVAM – Green deal Anders Verpakt	3
PRIVATE ACTOREN	6
1. Fost Plus	6
2. Fevia, VIWF en Belgische Brouwers	6
3. Comeos	8
4. Pack4Food	9
5. Transport en Logistiek Vlaanderen	10
6. Febetra	10
7. Bouwunie	10
8. Tabakssector	11
9. Algemeen Boerensyndicaat	12
10. Unizo	13
11. Boerenbond en Landelijke Gilden	14

INLEIDING

Dit addendum is een gedetailleerde toelichting van een aantal van de acties die opgenomen zijn in het Zwerfvuilcharter en meer toelichting vragen. De gedetailleerde inhoudelijke en financiële toelichting wordt per partner omschreven.

PUBLIEKE ACTOREN

1. OVAM/Fost Plus

Handhaving, het sluitstuk van elk beleid, is en blijft bij uitstek een bevoegdheid van de overheid. In dat kader wordt, voor een periode die strekt van de zomer van 2021 tot en met de zomer van 2024, een budget van in totaal 5,13 miljoen euro voorzien voor het aanwerven van een team van 30 handhavers in de context van handhavingsleertrajecten. Dit budget wordt uitsluitend gefinancierd met de overschotten die over de voorbije jaren ontstaan zijn in de enveloppe van de aanvullende bijdrage die via Fost Plus door de industrie en handel ter beschikking gesteld zijn om het Vlaamse afval- en zwerfvuilbeleid te versterken. De handhavers zullen ingezet worden binnen het team terreincontrole van de OVAM.

2. OVAM – Green deal Anders Verpakt

De Green Deal Anders Verpakt zet in op preventie (weglaten) en hergebruik van verpakkingen in de distributiesector. De distributiesector is groot. Zowel food als non-food (waaronder ook cosmetica) zullen worden meegenomen. Er is gekozen om te focussen op vijf segmenten: webwinkels, maaltijdboxen, takeaway/delivery, het aanbieden van producten in bulk en het aanbieden van producten in herbruikbare verpakkingen via loop-systemen in plaats van eenmalige verpakkingen.

Bedrijven die de Green Deal ondertekenen zullen gevraagd worden om projecten rond innovatieve distributiesystemen te concipiëren en uit te testen die eenmalige verpakkingen vervangen door herbruikbare verpakkingen of het weglaten van de verpakking en de consument/klant hiermee vertrouwd maken.

Volgende doelstellingen worden nagestreefd binnen de Green deal. Deze voorgestelde doelen kunnen naar aanloop van het finale ondertekendocument nog lichte wijzigingen ondergaan.

- a) *Binnen de Green Deal levert het maximum van de deelnemende partijen concrete proefprojecten op waarbij een eenmalige verpakking wordt vermeden door preventie of hergebruik (binnen eigen bedrijf of ergens in de waardeketen).*
- b) *Binnen de Green Deal leveren minstens de helft van de deelnemende partijen die een concreet project uitvoeren het engagement om hun proefproject verder te zetten en/of op de schalen.*
- c) *Binnen de Green Deal leveren minstens 10 % van de proefprojecten bij opschaling na de Green Deal het potentieel op om de jaarlijkse hoeveelheid eenmalige verpakkingen te reduceren met minstens 15.000 ton.*

De Green Deal bestaat dus deels uit acties die een rechtstreekse impact zullen hebben op vermindering van zwerfvuil (takeaway/delivery) en deels uit acties die een onrechtstreekse impact zullen hebben onder meer doordat ze bijdragen tot een algemene cultuurverandering in hoe consumenten, retail, logistieke keten en producenten omgaan met wegwerpverpakkingen.

Het officiële ondertekenmoment van deze Green Deal is voorzien in september 2021. De Green Deal zal lopen tot eind 2024.

Uitvoering Green Deal

Vorbereiding

Ter voorbereiding van het ondertekenmoment van de Green Deal zullen potentiële deelnemers (bedrijven, kenniscentra, steden en gemeenten, ...) warm worden gemaakt om deel te nemen aan de Green Deal en deze te ondertekenen. Dit zal onder meer gebeuren aan de hand van verscheidene infosessies, individuele meetings en workshops.

Ook zal er ingezet worden op communicatiemiddelen: website, logo, ...

Startjaar

De Green Deal start met een jaar waarbij de deelnemende bedrijven op kwalitatieve manier zullen worden geïnspireerd rond de verschillende aspecten die een invloed hebben om van een eenmalige verpakking over te gaan op het weglaten van de verpakking of het werken met een herbruikbare verpakking. Het gaat hierbij om wetgeving, mogelijke businessmodellen, logistiek en administratie, de techniciteit van een herbruikbare verpakking, consumentengedrag, communicatie en marketing. Kennisdeling staat hierbij centraal. Bedoeling is dat dit eerste jaar twijfels wegneemt bij de deelnemende bedrijven en dat er actief wordt gezocht naar oplossingen voor een vermindering van eenmalige verpakkingen. En misschien zetten de inspiratiemomenten bedrijven op ideeën en pistes waar ze voordien nog niet aan dachten?

Tijdens dit jaar zal tevens sterk ingezet worden op netwerking tussen de deelnemende bedrijven. Extra inspanningen zullen geleverd worden om deze netwerking onder de huidige maatregelen noodzakelijk in Covid-19 omstandigheden tot stand te brengen.

Om de ondertekenende bedrijven de kans te geven voldoende kennis te vergaren en contacten te leggen, wordt het oplijsten van concrete acties per ondertekenaar verwacht nadat de Green Deal één jaar lopende is. Dit neemt niet weg dat bedrijven die dit wensen reeds een project kunnen indienen en starten vanaf ondertekening, op voorwaarde dat ze dit eerste jaar actief meevolgen.

Er wordt van de bedrijven verwacht dat de voorgelegde projecten voldoende ambitieus zijn. Belangrijk hierbij is het out-of-the-box denken en het uitvoeren van initiatieven waar tot nu toe nog niet of nauwelijks (in Vlaanderen) rond is gewerkt. De Green Deal mag niet louter worden ingezet als commerciële strategie. Dankzij het Green Deal-instrument kunnen door de ketensamenwerking proefprojecten op grotere schaal tot stand komen, zodat een bredere groep van klanten (zowel B2B als B2C) de kans krijgt om tijdens hun reguliere aankopen een keuze te maken voor het product met minder eenmalige verpakkingen, zonder dat ze zich daarvoor moeten richten op een specifieke niche.

Het startjaar zal bestaan uit het organiseren van webinars, events, netwerkmomenten, workshops, ...
Er zal eveneens sterk ingezet worden op zichtbaarheid.

Actiejaren

Tijdens de actiejaren die volgen op het startjaar voeren de bedrijven hun projecten uit. Ze krijgen hierbij begeleiding van de initiatiefnemers en de ondersteunende partijen die zich hiervoor hebben geëngageerd. Ook zal er ingezet worden op een verdere kennisdeling van informatie van vragen die tijdens het eerste jaar naar boven zijn gekomen.

Blijvende kennisdeling, netwerkmomenten en communicatie uit de Green Deal vormen sleutelementen om het thema levendig op de agenda te houden.

Budget

Het kabinet en Fost Plus zijn overeengekomen dat er 1,76 miljoen euro beschikbaar wordt gesteld voor de Green Deal Anders Verpakt vanuit de reserves van het budget halve euro. Dit geld zal worden gebruikt voor de werking van de Green Deal en de financiering van projecten en zal beheerd worden door de initiatiefnemers van de Green Deal, namelijk OVAM, Comeos, Fevia, Detic en Vil.

In overleg met de initiatiefnemers zal een werkplan worden opgesteld over de verdeling van dit budget in verschillende uitgavenposten: begeleiding, events, communicatie, projecten.

PRIVATE ACTOREN

1. Fost Plus

Fost Plus voorziet vanuit de reserves voor de aanvullende bijdrage en halve euro middelen voor de uitrol van de zwerfvuil-app The Click in Antwerpen en andere steden en gemeenten.

De Click

In 2020 ontwikkelde Fost Plus in de strijd tegen zwerfvuil de applicatie de Click, een modulaire tool die het individu engageert om het gewenste sociale gedrag te tonen en daarvoor te belonen. Door het gewenst sociaal gedrag met deze app te koppelen aan een koopkrachtverhoging, kan er bovendien een extra hefboom gecreëerd worden in de COVID-relanceplannen voor de lokale handel en horeca van steden en gemeenten. In de context hiervan zal in een periode die strekt van de zomer van 2021 tot de zomer van 2024 een bedrag van in totaal 3,87 miljoen euro gereserveerd worden om de Click projecten te ontwikkelen als innovatief beloningssysteem in diverse steden en gemeenten, waaronder in een eerste fase delen van de stad Antwerpen en een aantal gemeenten met een andere typologie (1,7 miljoen reserve aanvullende bijdrage, aangevuld met 1,17 miljoen mits positieve evaluatie). Daarnaast wordt het project, mits positieve evaluatie, meegenomen in de on-the-go projecten in samenwerking tussen Mooimakers, VVSG, OVAM en Fost Plus, wanneer de betrokken steden hiermee akkoord gaan (2 maal 0,5 miljoen uit de halve euro). Op die manier kunnen alle deelaspecten van de Click verder uitvoerig getest en verfijnd worden, om na grondige evaluatie en bijsturing samen conclusies te trekken over haar impact op de openbare netheid, en in functie daarvan desgevallend uit te rollen in gans Vlaanderen. Wanneer een uitrol over heel Vlaanderen aangewezen is, rekenen we op extra bijdrage van het verpakkend bedrijfsleven om dit waar te maken.

2. Fevia, VIWF en Belgische Brouwers

A. Verpakking en wegwerpmateriaal

- Fevia, VIWF en de Belgische Brouwers werken goede praktijken uit rond sampling (uitdelen van producten in kader van promoties) in openbare ruimten zoals stations, commerciële straten,
 - Sampling kan aanleiding geven tot zwerfvuil in openbare ruimte.
 - Sampling wordt vaak uitgevoerd door ingehuurde externe bedrijven.
 - Het uitwerken van een gids met richtlijnen kan hier relevante verbeteringen teweegbrengen (bv. plaatsen van afvalcontainers, richtlijnen m.b.t. verplicht openen van de verpakking voor directe

consumptie, opruimen na afloop van de samplingactie, definiëren van een straal waarbinnen de organisatie moet controleren op netheid...).

- De gids zal actief gepromoot worden bij de voedingsbedrijven.
- De uitgewerkte richtlijnen worden gepromoot bij andere organisaties die ook sampling acties organiseren.

De gids zal ten laatste tegen februari 2022 beschikbaar zijn. Een evaluatie van het gebruik van de gids zal 6 maanden later gebeuren.

- In het kader van de Green Deal “Anders Verpakt” zullen **Fevia**, **VIWF** en de **Belgische Brouwers** een actieve rol spelen en samen met de andere actoren die deelnemen aan de Green Deal bekijken welke maatregelen mogelijk zijn.

B. Sensibilisatie, communicatie en participatie

- **Fevia**, **VIWF** en de **Belgische Brouwers** ondersteunen de acties die Fost Plus uitwerkt, zeker in het domein van de ‘out of home’.
 - Sowieso dragen de aangesloten bedrijven bij aan de financiering van Fost Plus via het Groene Punt. Met deze bijdragen worden sinds 2016 de werking en de acties van Mooimakers betaald en worden ook extra acties om meer verpakkingen te capteren bij out-of-home consumptie gefinancierd.
 - **Fevia**, **VIWF** en de **Belgische Brouwers** nemen deel aan de voorbereiding van al deze acties en zetten de bedrijven in dit kader aan om waar mogelijk en nuttig:
 - de commerciële contacten in te zetten om bepaalde actoren te overtuigen mee te werken aan acties;
 - de commerciële contacten in te zetten om bepaalde boodschappen mee uit te dragen;
 - de acties van Fost Plus op het terrein helpen te concretiseren.
 - **Fevia**, **VIWF** en de **Belgische Brouwers** zullen concreet bijdragen aan een succesvolle uitrol van de projecten van Fost Plus rond De Click.
- **Fevia**, **VIWF** en de **Belgische Brouwers** blijven continu de bedrijven sensibiliseren voor de problematiek van zwerfvuil en de aanwezigheid van hun verpakkingen hierin.
 - Het punt ‘zwerfvuil’ wordt regelmatig geagendeerd op de vergaderingen van de Raden van Bestuur. Dit gebeurt minstens 2 keer per jaar.
 - Er worden regelmatig artikels en boodschappen gericht naar de CEO's gepubliceerd in de verschillende communicatiekanalen van de federaties. Dit gebeurt minstens 4 keer per jaar.
- **Fevia**, **VIWF** en de **Belgische Brouwers** zullen een concept van communicatie via sociale media voorbereiden waarbij de kracht van de federaties en de merken zal worden ingezet om sensibilisatieboodschappen tot bij de consumenten te brengen. Dit concept zal ten laatste eind 2021 klaar

zijn. Fevia, VIWF, de Belgische Brouwers zullen dit communicatieconcept gebruiken in hun eigen kanalen en de bedrijven aanmoedigen op basis van dit concept een intensieve campagne via de sociale media te voeren.

C. Opleidingen en kennisdeling

- **Fevia, VIWF en de Belgische Brouwers** organiseren informatiesessies voor de leden met als doel om zoveel mogelijk bedrijven stimuleren om hun klanten te sensibiliseren.
 - Er zijn nu al bedrijven (vnl. uit de drankensector) die de kracht van hun merken gebruiken om sensibilisatieboodschappen over te brengen aan de consumenten.
 - Door deze 'good practices' te delen, worden andere bedrijven aangezet om gelijkaardige initiatieven te nemen.
 - Andere "good practices" en inzichten over de zwerfvuilproblematiek worden aan de bedrijven meegedeeld zodat zij een krachtig zwerfvuillactieplan kunnen opzetten.
- De eerste infosessie zal in het najaar 2021 georganiseerd worden. Een eerste bundeling van de goede praktijken zal tegen eind 2021 beschikbaar zijn.

3. Comeos

A. Sensibilisering

Een aantal toonaangevende retailers zetten een **gezamenlijke communicatiecampagne** op om via hun merkidentiteit consumenten te sensibiliseren zodat de verpakkingen van hun producten niet in het zwerfvuil terechtkomen: voor het einde van het jaar

- Eenzelfde boodschap, aangepast aan elk van de enseignes, hun DNA en hun doelgroep en op basis van hun merk.
- Verspreid via de eigen communicatiekanalen van de ondernemingen
- Gefinancierd door de bedrijven zelf, in voorkomend geval met de financiële steun van Mooimakers

B. Beloningssysteem

Actieve steun voor "The Click"-proefprojecten. Hoewel de deelname aan dit project gefinancierd wordt uit de huidige zwerfvuilenveloppe, zouden aanpassingen aan de IT- en kassasystemen van de deelnemende bedrijven nodig zijn.

C. Preventie

Code goede praktijken opstellen en delen: preventie van verpakkingen of andere producten is niet iets dat van de ene dag op de andere gerealiseerd kan worden. Dit vergt grote aanpassingen (zoals productielijnen aanpassen, van leverancier veranderen,...). Bedrijven zijn hiermee bezig maar elk op hun eigen manier, met eigen

prioriteiten en accenten. De bedoeling is om de waaier aan verschillende initiatieven te kunnen opschalen door ze te verspreiden en bedrijven toe te laten om van elkaars ervaring en initiatieven te leren. Zo kunnen we inspirerend werken en de bedrijven aanzetten tot grootschaligere veranderingen. Er wordt dus een code opgesteld en actief gepromoot bij onze bedrijven. Deze gids zal tegen het einde van het jaar klaar zijn. Een update kan eind volgend jaar voorzien worden indien nodig.

- Dossier **paperless kassaticketten**: een versnelling hoger schakelen. Comeos doet er alles aan om ervoor te zorgen dat paperless en digitaal een realiteit kan worden voor de bedrijven. Het bestaand wetgevend en administratief btw-kader vormt een belangrijke rem voor vele handelaars om te investeren in een digitale oplossing. Comeos reikt een hand uit om hier proactief en constructief met de overheid te werken en samen de nodige wetsaanpassingen te identificeren en uit te werken om zo tot een toekomstgericht wetgevend kader te komen. Pas dan kunnen de bedrijven in de nodige investeringen voorzien om digitale oplossingen te implementeren.
- **Green deal Anders Verpakt**: Comeos engageert zich om hier mee aan de kar te trekken en een actieve rol te spelen in deze green deal. Het fundamenteel herdenken van diensten en verpakkingen en de systemen waarin die worden toegepast staat hierbij centraal. Slim design, levensloopverlenging en herbruikbaarheid zijn hierbij mogelijkheden die kunnen aanleiding geven tot een vermindering van de milieu-impact van verpakkingen.

4. Pack4Food

- Inzet, waar mogelijk, op herbruikbare verpakkingen en reductie secundair verpakkingsmateriaal (lange termijn).
 - Deze actie valt onder OVAM met ook een sterke link naar het uitvoeringsplan kunststoffen 2020-2025 en de green deal Anders Verpakt. Hierbij is geregeld overleg met OVAM om mogelijke acties te bespreken, zoals een collectief onderzoeksproject met verschillende stakeholders uit de voedselverpakkingsketen.
- Opleiding in scholen en bedrijven over het belang van voedselverpakkingen en het belang van een correcte end-of-life verwerking
 - Pack4Food heeft reeds een opleidingsaanbod rond verpakkingen van voeding, waaronder een opleiding rond duurzame verpakkingen. Deze heeft reeds plaatsgevonden op 11 februari voor 14 bedrijven.
 - Op 28 april werd een sessie rond duurzame verpakkingen georganiseerd op het Food Forward event, voor zowel jongeren als bedrijven. Ook hier komen herbruikbare verpakkingen aan bod.
 - Komende acties:
 - Op 9 september wordt een opleiding voor bedrijven georganiseerd rond sortering en recyclage van voedselverpakkingen, met ook aandacht voor herbruikbare verpakkingen.

5. Transport en Logistiek Vlaanderen

A. Sensibilisatie, communicatie en participatie

- TLV wenst een gezamenlijke aanpak, waarbij Mooimakers en TLV samen een campagne op maat van de sector zal opzetten. Hierbij moeten de collega's van Febetra worden betrokken. TLV is vragende partij om hierover rond de tafel te gaan zitten om de verschillende ideeën te bespreken, uit te rollen en tot een collectieve campagne te komen.
- TLV financiert een artikel in het maandblad, eventueel aangevuld met advertentieruimte voor Mooimakers.
- TLV stelt ook graag de social media kanalen ter beschikking. Dit lijkt hun de beste en de meest efficiënte manier om de doelgroep voor wat betreft Vlaamse chauffeurs en transporteurs te bereiken.
- TLV biedt ook aan om de kosten te dragen voor de productie van een preventiefilmpje. Hiervoor wensen ze wel tot een consensus te komen met Febetra voor een evenwichtige verdeling.

6. Febetra

- Febetra financiert een artikel over zwerfvuil in haar maandblad "Transpo", eventueel aangevuld met advertentieruimte voor Mooimakers.
- Febetra stelt de social media kanalen (Linkedin, Twitter) ter beschikking om zowel de lancering van het charter, als om boodschappen met betrekking tot de problematiek rond zwerfvuil of ter bestrijding van zwerfvuil breed uit te dragen.
- Als lid van de wereldorganisatie voor transport (IRU), geeft Febetra via haar buitenlandse zusterorganisaties in heel Europa ruchtbaarheid aan de campagne/Green Deal. Omdat ongeveer de helft van de vrachtwagens, die op Vlaamse wegen rijden, in het buitenland ingeschreven zijn en bestuurd worden door buitenlandse chauffeurs, vindt Febetra het van essentieel belang om zich ook tot de doelgroep "Buitenlandse transporteurs en buitenlandse chauffeurs" te richten, die doelgroep tips te geven en te sensibiliseren.

7. Bouwunie

- De Bouwunie zal een artikel brengen over de problematiek van zwerfvuil in hun magazine Bouwnieuws, dat naar al hun leden en ook naar een aantal niet-leden verstuurd wordt, in een oplage van zo'n 10.000 exemplaren.
- Daarnaast zullen ze ook een checklist maken met tips voor aannemers om om te gaan met afval, en bv waaiafval te vermijden. Dit kan in de vorm van de zogenaamde 'bouwmemo's: publicaties van 1 A4 (voor-

en achterkant) waarin ze kort de voornaamste praktische tips of aandachtspunten oplist voor hun bouwbedrijven.

Enkele voorbeelden zijn hier terug te vinden: <https://www.bouwunie.be/nl/publication/checklists-Bouwmemo>; Uiteraard kunnen deze bouwmemo dan in de kijker gebracht worden in de andere communicatiekanalen (magazine, digitale nieuwsbrief). Dit kan in de loop van 2021 (in te plannen in overleg met de dienst marketing & communicatie).

- Deelname aan een proefproject waar containerafdekdoeken en steigerdoeken worden ingezet om te zien of dit al dan niet een positieve impact heeft op het aanwezige zwerfvuil. De kosten voor zo'n project zouden dan samen gefinancierd worden (concept en expertise vanuit Mooimakers, productiekost vanuit bouwunie). Bij positieve resultaten kan verder gekeken worden hoe dit wordt uitgerold. Die productiekost wordt verhaald op de aannemers. Vanuit Bouwunie kunnen ze wel tijd investeren en hun communicatiekanalen naar de leden inzetten.

8. Tabakssector

Sensibiliseren van de rokers op het moment van aankoop

- De tabakssector steunt de retailers en versterkt hun rol in het verkoopproces van tabaksproducten.
- Ze sensibiliseren de roker om het aangekochte product op de gepaste wijze op te ruimen door zowel informatie (campagneboodschap) als infrastructuur (zakasbakje aan toegankelijke prijs) aan te reiken
- Ze faciliteren het voor de roker om 'juiste gedrag' te vertonen en om de wet te respecteren (zie verder 'handhaven op moment van consumptie')
 - De sensibiliseringscampagne zal worden voorafgegaan door een testfase in Antwerpen, Gent en Oostende. Na evaluatie volgt er een verdere uitrol over heel Vlaanderen. De testfase kan in principe van start gaan vanaf de zomer 2021, mits dan ook de nodige stappen zijn genomen om een gericht controle- en sanctiebeleid te kunnen uitvoeren op het al of niet bijhebben van een zakasbakje door rokers die op het openbare domein tabaksproducten consumeren.
 - In eerste instantie zullen we 20.000 zakasbakjes te koop aanbieden via de retailers, dit aantal kan (binnen de toegezegde budgettaire enveloppe) worden verhoogd.
 - Een boodschap zal geprint worden op de zakasbakjes om rokers verder te sensibiliseren (voorbeeld: 'Kleine daad, groot resultaat' + Tabakstop contactgegevens).

Sensibiliseren van de rokers op het moment van consumptie.

- De tabakssector steunt de horeca-uitbaters door hen in de mogelijkheid te stellen hun rokende klanten de nodige service en faciliteiten aan te bieden.
- Ze sensibiliseren de roker om het 'juiste gedrag' te vertonen en om zowel de horeca-uitbater en de buurtbewoners geen overlast te bezorgen.

Handhaven op het moment van consumptie

- De daadwerkelijke implementatie van de hierboven vermelde sensibiliseringscampagnes op het terrein zal parallel lopen met de inwerkintreding van een gericht handhavingsbeleid vanwege de lokale besturen. Het betreft meer bepaald een actief controle- en sanctiebeleid op het al of niet bijhebben van een zakasbakje door personen die op het openbare domein roken (naar analogie met het controle- en sanctiebeleid dat van toepassing is op personen die hun hond uitlaten op het publieke domein en die wettelijk verplicht zijn een hondenpoepzakje bij te hebben).
Met het oog op een spoedige start van de geplande campagnes vraagt de tabakssector aan de Vlaamse overheid en aan de lokale besturen om onverwijld de nodige stappen te zetten om de wettelijke basis te voorzien voor een gericht controle- en sanctiebeleid.

9. Algemeen Boerensyndicaat

A. Verpakking en wegwerpmateriaal

- Opzetten van 'opkuisacties' met lokale ABS-afdelingen (wat reeds gebeurde, o.a. in de Vlaamse Ardennen),
- Landbouwers stimuleren om 'landbouwplastic' niet te laten rondslingeren en rondvliegen.

B. Sensibilisatie, communicatie en participatie

- Leden landbouwers blijven sensibiliseren via de eigen media (ledenblad de Drietand, website, nieuwsbrieven, sociale media) over de 'zwerfvuil-problematiek'. Zwerfvuil was de voorbije 4 jaar reeds een zeer belangrijk thema binnen de werking (het thema sierde zelfs drie keer de 'cover' van ons ledenblad de voorbije 2 jaar)
- 'Bordcampagne' in samenwerking met Mooimakers (Wij houden niet van blik en ander afval) blijven herhalen (gebeurde reeds in 2018 en 2020)
- 'Zwerfvuil' als een belangrijk en terugkerend thema agenderen op de informatievergaderingen (gebeurde nu recent in onze winter-Zoom-vergaderingen)
- Informatiecampagnes opzetten rond 'scherp-in' en het 'zuiver en proper houden van de oogst (ook deze voor menselijke consumptie, bijvoorbeeld groente- en aardappeloogsten. Naast 'scherp-in' voor de veesector is 'vervuiling van oogsten door zwerfvuil' een groot probleem voor onze sector.

C. Opleidingen en kennisdeling

- Via bijeenkomsten en vergaderingen van de lokale afdelingen het thema 'zwerfvuil' blijvend actueel houden en de kennis hierover delen met de leden landbouwers, en onderzoeken met lokale afdelingen wat in de eigen gemeente/regio kan gebeuren.

10. Unizo

A. Sensibilisatie, communicatie en participatie

- ZO Magazine:
 - 1 bijdrage later dit jaar, gewijd aan de problematiek met link naar charter (2de of 3de kwartaal 2021)
 - Adviesitem aan wijden in Adviesbrief, met concrete tips en tricks
- Website:
 - Landingspagina met toelichting bij het charter
- Nieuwsbrief
 - Aankondiging charter
 - Afhankelijk van de inhoud, 1 bijdrage per kwartaal (2021), met tips of aanbevelingen. Link naar landingspagina
- Social media
 - Aankondiging lancering charter via Twitter en Facebook
 - Afhankelijk van de inhoud, bijdrage met tips of aanbevelingen:
 - Facebook: 1 post in mei, juni 2021, daarna 1 per kwartaal
 - LinkedIn: 1 post per kwartaal
 - Instagram: 1 x story
- Vanuit sectorfederatie Buurtsuper.be:
 - Project Openbare Netheid en Sorteren (buurtsupermarkten die persoonlijk worden begeleid door een Buurtsuper bedrijfscoach over openbare netheid)
 - ⇒ Ondersteuning + visibiliteit in alle Buurtsuper.be media
 - Superbuurt campagne
 - ⇒ Visibiliteit + opruimacties, georganiseerd door zelfstandige supermarkten waarbij lokale verenigingen worden beloond met waardebon van 250 euro
 - Sensibiliseringspakket voor supermarkten en speciaalzaken
 - ⇒ Promopakket voor retail (affiches e.d.)
- Dagbladhandels: Vanuit het UNIZO Kenniscentrum Dagbladhandel trekken we samen met Mooimakers een proefproject met zakasbakjes die verkocht worden in winkels (waar ook sigaretten verkocht worden).

11. Boerenbond en Landelijke Gilden

A. Verpakking en wegwerpmateriaal

- Ondersteunen van zwerfvuilacties door lokale afdelingen van Landelijke Gilden

B. Sensibilisatie, communicatie en participatie

- Sensibilisatie van plattelandsbezoekers, via eigen communicatiecampagnes en via de bordencampagnes in samenwerking met Mooimakers
- Continue aandacht voor de zwerfvuilproblematiek in de communicatiekanalen (ledenbladen, website, social media,...)

Schematische voorstelling acties met timing en engagement per organisatie

Pijler	wie?	voorstel	timing	Engagement
handhaving	5 provinciegouverneurs	De Week van de Handhaving en de gerelateerde informatiemomenten en opleidingen mee te ondersteunen, bekend te maken én mensen warm te maken om er actief aan te participeren.	2021	Personeelsinzet en inzet communicatiekanalen
handhaving	5 provinciegouverneurs	Ruchtbaarheid te geven aan de campagne. De persoonlijke communicatiekanalen in te zetten en een brief over te maken aan de politiezones en burgemeesters.	2021	Personeelsinzet en inzet communicatiekanalen
handhaving	5 provinciegouverneurs	Het initiatief ter sprake te brengen op de relevante overlegmomenten van de federale dienst in het bijzonder met de stadwachten, GAS ambtenaren en informeren het parket.	2021	Personeelsinzet en inzet communicatiekanalen
handhaving	5 provinciegouverneurs	Actief te communiceren en zo mogelijk te zorgen voor het welkomstwoord of een afsluitende toespraak over de resultaten en om iedereen meest hartelijk te danken voor de inzet. Ook het ondersteunen en promoten van vormingsmomenten zal een meerwaarde hebben.	2021	Personeelsinzet en inzet communicatiekanalen
generieke	5 provincies - Mooimakers	rol van de provincies naast deze van de gouverneur onderzoeken in het zwerfvuilverhaal.	2021	personeelsinzet
handhaving	afdeling handhaving departement omgeving	actie bij 24 klasse 1- en 2-bedrijven rond verlies van pellets	2021	eigen budgetten
handhaving	afdeling handhaving departement omgeving	bij transportcontroles: extra controle verlies van lading	2021	eigen budgetten

handhaving	afdeling handhaving departement omgeving	ondersteuning lokale overheden (opleidingen, advies, standaarddocumenten, gezamenlijke controles, communicatie over sancties, ...)	2021	eigen budgetten
Preventie	afdeling handhaving departement omgeving	opleiding lokale besturen in samenwerking met de OVAM.	2021	eigen budgetten
Preventie	Algemeen Boerensyndicaat	thema 'zwerfvuil' blijvend actueel houden en de kennis hierover delen met onze leden landbouwers, en onderzoeken met lokale afdelingen wat in de eigen gemeente/regio kan gebeuren.	2021	eigen budgetten
communicatie/participatie	Algemeen Boerensyndicaat	campagne negatieve gevolgen van zwerfvuil voor landbouw en platteland (scherp-ins en vervuiling oogsten)	2021	Personeelsinzet en inzet communicatiekanalen
communicatie/participatie	Algemeen Boerensyndicaat	Opruimacties	2021	Personeelsinzet en inzet communicatiekanalen
handhaving	ANB	boswachter en natuurinspecteurs optimaal inzetten op handhaving. Uitbreiden bevoegdheid natuurinspecteurs van natuurgebieden, natuurreservaten naar speciale beschermingszones, agrarische gebieden en landschappelijk waardevolle agrarische gebieden	2021	personeelsinzet
preventie	ANB	nieuwe campagne rond zwerfvuil	2022	Personeelsinzet en inzet communicatiekanalen
handhaving	AWV	proefproject camera's voor de bestrijding van de sluikstortproblematiek (wordt gezien als samenwerking met politie) AWV zorgt voor installatie en onderhoud	na positieve evaluatie sept-okt 2021 eventueel verder uitrol	financiële inzet afhankelijk van de budgetten

handhaving	AWV	meewerken actieweek Mooimakers + affichecampagne mei of september	2021	Personeelsinzet en inzet communicatiekanalen
preventie	Bouwunie	communicatie voor anderstaligen	2021-2022	Personeelsinzet en inzet communicatiekanalen
communicatie/participatie	Bouwunie	artikel in magazine met getuigenis	KT 2021	Personeelsinzet en inzet communicatiekanalen
infrastructuur/omgeving	Bouwunie	propere werven (vb. inzet steigerdoeken of containerafdekdoeken)	2021-2022	Personeelsinzet en inzet communicatiekanalen, productiekosten voor proefprojecten verhalen op aannemers
handhaving	Bouwunie-Mooimakers	specifieke handhavingsmaatregel voor afval in werfcontainer op openbaar domein of werf	2021-2022	Personeelsinzet en inzet communicatiekanalen
preventie	Comeos	digitaal kassaticket invoeren	2021-2022	eigen budgetten
generiek	Comeos	verzamelt de goede praktijken op vlak van sensibilisering, infrastructuur, ... en deelt ze onder de vorm van code van goede praktijken met haar leden om ze zo te inspireren tot bijkomende acties	eind 2021	eigen budgetten
preventie	Comeos	ondersteuning uitrol The Click	2021	Cofinanciering Fost Plus eigen budgetten
preventie	Comeos	take away verpakkingen (green deal)	2021-2024	eigen budgetten
communicatie/participatie	Comeos	sensibiliseringsacties	2021	eigen budgetten
communicatie/participatie	Febetra	artikel + affichecampagne, verdelen onder haar leden + buitenlandse zusterverenigingen	Q1 2021	Personeelsinzet en inzet communicatiekanalen
communicatie/participatie	Fevia, VIWF en Belgische brouwers	bedrijven sensibiliseren over de problematiek van zwerfvuil en de aanwezigheid van hun verpakkingen hierin	2021	eigen budgetten
preventie	Fevia, VIWF en Belgische brouwers	ondersteuning uitrol The Click	2021	eigen budgetten
preventie	Fevia, VIWF en Belgische brouwers	organiseren infosessie voor leden	2021	eigen budgetten

generieke	Fevia, VIWF en Belgische brouwers	ondersteuning actie on-the-go in minstens 3 projecten	2021	eigen budgetten
preventie	Fevia, VIWF en Belgische brouwers	code van goede praktijk inzake sampling in openbare ruimte vastleggen	asap 2021	eigen budgetten
preventie	Fost Plus	inzetten/uitrollen the click in Antwerpen en andere steden en gemeenten. The Click wordt ook ingezet, mits positieve evaluatie in de on-the-go projecten van OVAM, Mooimakers, VVSG en Fost Plus.	2021-2024	Personeelsinzet Budget 3,87 miljoen euro (1,7 miljoen van de reserves aanvullende bijdrage, aangevuld met 1,17 miljoen reserve aanvullende bijdrage mits stapsgewijze evaluatie) + 1 miljoen vanuit reserves halve euro na positieve evaluatie
handhaving	Gouverneur West-Vlaanderen en VVSG	versterken rol van de afvalintercommunes in handhaving (samenwerkingsverbanden met politie en parket afsluiten + meer bevoegdheden op vlak van GAS)	2022	personeelsinzet
handhaving	justitiehuizen	werkstraffen over heel Vlaanderen voor het opruimen van het zwerfvuil in het kader van maatschappelijke participatie. In samenwerking met VVSG wordt dit aanbod bekend gemaakt bij de lokale besturen.	2021	personeelsinzet
handhaving	Kabinet	Aanstellen van 30 extra handhavers uitsluitend op zwerfvuil. Opbrengst van gasboetes vloeien terug naar de lokale besturen.	2021-2024	Budget 5,13 miljoen euro vanuit reserves aanvullende bijdrage
handhaving	Kabinet	Handhavende bevoegdheid op zwerfvuil prioritair laten opnemen bij de handhavers van de Vlaamse overheidsentiteiten door een interministerieel samenwerkingsakkoord.		

communicatie/participatie	Landelijke Gilden/Boerenbond	artikel scherp ins + acties met Mooimakers	2021	Personeelsinzet en inzet communicatiekanalen
preventie	Mooimakers	onderzoekstrajecten naar zwerfvuilvrije verpakkingen (min. 2)	2021-2022	Financieel engagement opgenomen in OP Mooimakers
preventie	Mooimakers	infosessies voor bedrijven (commerciële zones , bedrijventerreinen, ...)-> hoe de zwerfvuilproblematiek integreren in hun werking	2021	Financieel engagement opgenomen in OP Mooimakers
communicatie/participatie	Mooimakers	samenwerking opzetten met andere sectoren (vb. transport- en bouwsector + actieve in van sectorspecifieke communicatiekanalen)	2021	Financieel engagement opgenomen in OP Mooimakers
handhaving	Mooimakers	opleidingen zachte handhaving promoten voor bedrijvensectoren (aanspreken)	2021	Financieel engagement opgenomen in OP Mooimakers
handhaving	Mooimakers	detectie pijnpunten en goede praktijken van handhaving (via bevraging + ronde tafels, uitwerken oplossingsgerichte mogelijkheden, kennisdeling)	2021	Financieel engagement opgenomen in OP Mooimakers
handhaving	Mooimakers	ondersteuning lokale besturen bij uitwerking handhavingsapparaat	2021	Financieel engagement opgenomen in OP Mooimakers
handhaving	Mooimakers	subsidies Mooimakers afhankelijk maken van handhaving (Pijler handhaving toevoegen aan projecten zwerfvuil en sluikestort (thematische en eigen projectvoorstellen) + Financiële tegemoetkoming 750 euro lokale besturen koppelen aan deelname bevraging en deelname handhavingsweek)	2021	Financieel engagement opgenomen in OP Mooimakers
generieke	Mooimakers	Vrijwilligerswerking uitbreiden/faciliteren verder	2021	Financieel engagement opgenomen in OP Mooimakers

generieke	Mooimakers	opzetten samenwerking Pack4Food	2021	Financieel engagement opgenomen in OP Mooimakers
generieke	Mooimakers-VVSG-Fost Plus-OVAM	Huidige werking herbekijken (o.a. toepassing Mijn Mooie Straat) en te versterken + een kordatere communicatie-aanpak uitwerken.		Financieel engagement opgenomen in OP Mooimakers
preventie	OVAM	onderzoeken uitbreiding rookverbod op publieke plaatsen in de open ruimte + verbod op het verspreiden van promotiemateriaal in de openbare ruimte	2021	Financieel engagement opgenomen in OP Mooimakers
preventie	OVAM	Green Deal Anders Verpakt met de distributie- en voedingssector (opzet: proefprojecten vervanging eenmalige verpakking door herbruikbare alternatieven)	2021 -2024	OVAM budget+ budget reserves halve euro van 1,76 miljoen euro
preventie	OVAM	extra begeleiding organisatie WK wielrennen en gebruik herbruikbare bekens en cateringmateriaal (alle Vlaamse WK-events als voorbeeldevents)	2021	OVAM budget
Handhaving	OVAM	Subsidiebesluit herbekijken en aanpassen in functie van een transparante rapportering en onderzoeken of de subsidies aan lokale besturen afhankelijk kunnen worden gemaakt van handhavingsparameters, naar analogie met de tarievenvorken voor huisvuil/grofvuil.	2021	OVAM budget
wetgevend	OVAM	Voorbereiding van een beperking op het verspreiden van promotiemateriaal in de openbare ruimte (bv. autokaartjes)	2021	OVAM budget
wetgevend	OVAM	Voorbereiding van een wettelijke verplichting tot het invoeren van de 25m-regel voor handelszaken, horeca, ...	2021	OVAM budget

wetgevend	OVAM	Onderzoek naar sturende instrumenten voor de afname van het gebruik van wegwerpbekers en eenmalige voedsel- en drankverpakkingen om ter plaatse te consumeren i.s.m. federale overheid.	2021	OVAM budget
preventie	OVAM	extra communicatiecampagne promotie gebruik van herbruikbare bekens en herbruikbaar cateringmateriaal op evenementen	2021	OVAM budget
preventie	OVAM	de zin en onzin van het gebruik van wegwerpmateriaal ter bescherming tegen COVID-19	2021	OVAM budget
preventie	OVAM-Mooimakers-Fost Plus-VVSG	opzetten on the go projecten in min 3 steden	2021-2022	Financieel engagement opgenomen in OP Mooimakers en werkplan halve euro
preventie	Pack4food	duidelijke sorteerinstructie op verpakkingen	2021-2022	eigen budgetten
preventie	Pack4food	inzetten op herbruikbare verpakkingen (roadmap voedselverpakkingen van de toekomst)	lange termijn	eigen budgetten
preventie	Pack4food	reduceren secundair verpakkingsmateriaal (vb. krimpfolies)	lange termijn	eigen budgetten
communicatie/participatie	Pack4food	opleiding in scholen en bedrijven (houdbaarheid voeding + bestaansleven van verpakkingen)	volgende maanden	eigen budgetten
infrastructuur/omgeving/handhaving	tabaksector	ter beschikking stellen van zuilasbakken voor horeca + events	vanaf horecasector heropstart 2021	Extra budget van 600.000 euro voor 2 jaar +engagement vanwege Vlaamse en lokale overheden voor wettelijke basis voor handhaving
infrastructuur/omgeving/handhaving	tabaksector	distributie en verkoop zakasbakjes (	2021-2022	
preventie	Transport en logistiek Vlaanderen	preventiefilmpje (co-productie) voor leden, ook anderstalig	Q2 2021	Cofinanciering met Mooimakers

communicatie/participatie	Transport en logistiek Vlaanderen	artikel in eigen maandblad/social media + verdeling via zusterorganisaties	Q1 2021	Personeelsinzet en inzet communicatiekanalen
communicatie/participatie	Transport en logistiek Vlaanderen	wedstrijd de properste vrachtwagen chauffeur	2021-2022	Personeelsinzet en inzet communicatiekanalen
communicatie/participatie	Unizo	communicatie en sensibiliseringsacties	2021	Personeelsinzet en inzet communicatiekanalen
generieke	Unizo	Project openbare netheid en sorteren voor Buurtsupers in samenwerking met Mooimakers	2021	Personeelsinzet en inzet communicatiekanalen
Infrastructuur/omgeving	Unizo	proefproject met dagbladhandelaars rond de verspreiding van zakasbakjes	2021	Personeelsinzet en inzet communicatiekanalen
communicatie/participatie	Vlaamse Confederatie Bouw	sensibilisering (geen waaivuil afkomstig van een werf, een propere werf is een veilige werf, containers op straat zijn geen vuilnisbak)	2021-2022	ondergebracht in koepelcampagne "safety my priority" met eigen budgetten
preventie	Vlaamse Confederatie Bouw	communicatie voor anderstaligen	2021-2022	Personeelsinzet en inzet communicatiekanalen
communicatie/participatie	Vlaamse Confederatie Bouw	artikel in magazine met getuigenis	1 in 2021 1 in 2022	Personeelsinzet en inzet communicatiekanalen
handhaving	VMM	maximaal optreden tegen sluikestort door eigen toezichthouders (bronopsporing + aanpak overtreders)		eigen budgetten
infrastructuur/omgeving	VMM	Start van een CIW-project (Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid) voor het opmaken van een vuilvangplan.	2021	eigen budgetten
infrastructuur/omgeving	VMM	Plaatsen van 30 extra vuilvangers + handmatig ruimen van zwerfvuil	3 in 2021 3 in 2022	eigen budgetten

handhaving/communicatie	VMM	info- en handhavingscampagne rond aanpak wegwaaiende lichte materialen van werven	2021	Personeelsinzet en inzet communicatiekanalen
handhaving	VVSG	werkgroep over intergemeentelijk samenwerken inzake zwerfvuil en sluikstort. In het najaar van 2021 organiseren we een specifiek bijeenkomst over handhaving	2021	personeelsinzet
handhaving	VVSG	ondersteuning met modelreglementen, stroomschema's, modelPV's, ...	2021	personeelsinzet
wetgevend	VVSG	Onderzoek in samenwerking met de lokale besturen naar de verdere integratie van digitale parkeerticket-systemen	2021	personeelsinzet
wetgevend	VVSG - Prov. W-Vl. - Mooimakers	Onderzoek hoe gemeenten via het gemeentelijk reglement zwerfvuilgevoeligheid van evenementen en horeca/handel kunnen verlagen (vb. vermijden eenmalige verpakkingen, plaatsen inzamelinfrastructuur, ...). VVSG doet de eerste concrete voorstellen tegen september 2021.	2021	personeelsinzet
handhaving	VVSG-Mooimakers	onderzoekt samen met Mooimakers het korte- en langetermijneffect van handhaving op de zwerfvuilproblematiek	2021	personeelsinzet
handhaving	VVSG-Mooimakers-OVAM	handhavingsbeleid in Vlaanderen in kaart brengen + pijnpunten blootleggen (streven naar handhaving in elke gemeente)	2021	personeelsinzet
handhaving	De Vlaamse Waterweg	uitbouwen handhavingstool (automatisch PV + gerichtere controles) voor ca. 90 gewestelijk toezichthouders	2021	eigen budgetten
preventie	De Vlaamse Waterweg	communicatiecampagne rond zwerfvuil voor de gebruikers van de waterweg en de jaagpaden	2021	Personeelsinzet en inzet communicatiekanalen